

JURIDISCHE HANDVATTEN VOOR JEUGDHULPVERLENERS OVER ALCOHOL EN ANDERE DRUGS.

FAQ 2 - Wat moet een voorziening doen met gevonden drugs?

Huishoudelijk reglement

In het huishoudelijk reglement staat omschreven welke substanties of spullen niet toegelaten zijn, omdat ze strafbaar zijn of omdat ze de veiligheid in het gedrang kunnen brengen.¹ Als er dergelijke substanties of spullen gevonden worden, dan moet de begeleiding deze afnemen en vervolgens zelf bijhouden, vernietigen of afgeven aan de juiste instanties.

Wanneer bijhouden?

Als de begeleiding iets vindt dat de veiligheid van de jongere of de leefgroep in gevaar kan brengen, bijvoorbeeld drugs, druggerelateerde spullen of alcohol, dan neemt hij dit zo snel mogelijk af en houdt hij dit bij. De begeleiding noteert goed wat hij in bewaring neemt, bijvoorbeeld door er een foto van te nemen. Dit kan discussies vermijden bij een latere teruggave.

Wanneer het bezit ervan strafbaar is, kan de begeleiding dit niet zomaar bijhouden, want dan begaat hij zelf ook een misdrijf.

Wanneer vernietigen?

De begeleiding kan de gevonden spullen of substanties ook vernietigen. Dat lijkt op het eerste gezicht het meest eenvoudige. Zo maakt een begeleider zich niet schuldig aan het bezit van illegale voorwerpen of substanties. Maakt een begeleider zich dan niet schuldig aan het 'vernietigen van bewijsmateriaal', of 'medeplichtigheid'? Neen, want daarvoor is een 'strafrechtelijk opzet' vereist, of weten dat je het de dader makkelijker maakt om het misdrijf te plegen. Het doel hier is anders, namelijk het stoppen van het druggebruik.

Toch is vernietigen niet altijd aan te raden. Op grond van het DRM moet de jongere hier mee akkoord gaan én mag de vernietiging niet strafbaar zijn volgens de wet. Er zijn vaak geen milieuvriendelijke methodes om illegale substanties of voorwerpen, zoals drugs, te vernietigen. Bovendien weet een begeleider meestal niet exact wat hij aantreft, en wat hij bijgevolg wegsnijdt. Door gevonden drugs te vernietigen, krijgen de bevoegde instanties ook geen zicht op de grootte van de problematiek en wat er circuleert in de maatschappij.

Wanneer afgeven?

Soms kan het dan ook nodig zijn om de gevonden spullen of substanties af te geven aan de juiste instanties om strafbare feiten te voorkomen. Drugsbezit is bijvoorbeeld strafbaar, ook een begeleider mag dus geen drugs bezitten. De begeleiding kan de gevonden drugs

¹ Op grond van art. 12/8 Decreet Rechtspositie Minderjarige heeft een jongere recht op persoonlijke bezittingen, met uitzondering van voorwerpen die illegaal zijn en/of het samenwonen en de veiligheid in het gedrang kunnen brengen.

bijgevolg niet zelf bijhouden (in tegenstelling tot druggerelateerde spullen zoals een grinder) en kan de politie opbellen om hen te vragen om de drugs in ontvangst te nemen.² Het binnenbrengen of laten ophalen van drugs is geen misdrijf op zich, aangezien het intentioneel strafbaar bezit van drugs ontbreekt. De drugs laten ophalen, verdient evenwel de voorkeur. Een begeleider die zelf drugs binnenbrengt, loopt immers tijdelijk rond met drugs. Dit kan een veiligheids- en bewijsrisico meebrengen.

Let op, want het beroepsgeheim blijft wel gelden, ook bij het overhandigen van bezwarend materiaal van de jongere aan de bevoegde overheden, zoals drugs afgeven aan de politie. De vertrouwelijke relatie met de jongere is nog steeds het uitgangspunt. De begeleiding mag de identiteit van de jongere die in het bezit was van deze voorwerpen of stoffen dus niet zomaar bekendmaken. Tenzij er een situatie is waarin het geoorloofd is om het beroepsgeheim te doorbreken, bijvoorbeeld om de aantasting van de fysieke integriteit te doen stoppen bij acuut gevaar.

Als er een verklaring moet worden afgelegd bij de bevoegde overheden waar de drugs worden binnengebracht, dan bevat deze verklaring best alleen de omstandigheden waarin de drugs zijn gevonden en de naam van de voorziening. Vermijd dus vermelding van de naam van de individuele begeleider of de jongere. De bevoegde overheden moeten er vervolgens op vertrouwen dat de begeleiding dit intern registreert en verder aan de slag gaat met de jongere. Ze moeten er ook op vertrouwen dat de begeleiding de politie of het parket opnieuw zal inschakelen wanneer de grenzen van het pedagogisch handelen zijn bereikt.² Respect voor elkaars taken en wederzijds vertrouwen is hier dus erg belangrijk. Als deze randvoorwaarden er niet zijn, kan dit leiden tot ongemakkelijke situaties.

Extra informatie

- [Decreet betreffende de Rechtspositie van Minderjarigen](#)
- [De rechten van kinderen en jongeren in de jeugdhulp en binnen de jeugddelinquentie. Van beleid naar praktijk: het DRM toegelicht](#)
- [Informatiebrochure tZitemzo](#)
- [Drugs op de kamer? Niet toegelaten!](#)
- [Kamer doorzoeken](#)
- [E-learning Kamer doorzoeken en fouilleren](#)
- [Ernstig verontrust in een kind: wat doe je met je beroepsgeheim?](#)
- [Het gedeeld beroepsgeheim in de integrale jeugdhulp](#)

² Dit wordt geregeld in een [omzendbrief](#) van de Procureurs-Generaal (COL 15/2015, herzien in 2018).

³ Bijvoorbeeld bij noodtoestand of op basis van 458bis Strafwetboek (zie hiervoor FAQ 3 over beroepsgeheim).

Colofon

Auteurs: Min Berghmans en Elodie Decorte, juridisch medewerkers
SAM steunpunt Mens en Samenleving

Lay-out: VAD

Foto: Pexels

V.u.: H. Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

© 2025

VAD, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be

Ondernemingsnummer: 0424.327.587 | RPR Brussel

